

## فهرست مطالب

|  |   |
|--|---|
| ۱۱ .....   | درآمد   |
| <b>فصل اول: چیستی اصل عقلایی بودن</b>                              |   |
| ۱۵ .....   | مبحث اول: مفهوم اصل عقلایی بودن                         |
| ۱۵ .....   | گفتار اول: واژه شناسی                                   |
| ۱۶ .....   | بند اول: مفهوم لغوی                                     |
| ۱۷ .....   | بند دوم: امر معقول - امر عقلانی از دیدگاه اندیشمندان    |
| ۱۹ .....   | الف) جان رالز   |
| ۲۰ .....   | ب) فون رایت   |
| ۲۱ .....   | ج) رابرت الکسی  |
| ۲۲ .....   | د) جوانی سارتر  |
| ۲۳ .....   | گفتار دوم: تعریف اصل عقلایی بودن در رویه قضایی انگلستان |
| ۲۵ .....   | بند اول: پرونده های مرجع                                |
| ۲۵ .....   | الف) پرونده کروز علیه جانسون                            |
| ۲۶ .....   | ب) پرونده ونزبری  |
| ۳۱ .....   | ج) پرونده ستاد ارتباطات دولت                            |
| ۳۲ .....   | بند دوم: باز تعریف اصل عقلایی بودن در انگلستان          |
| ۳۴ .....   | مبحث دوم: تحولات اصل عقلایی بودن                        |
| ۳۵ .....   | گفتار اول: شدت متغیر نظارت بر اساس زمینه اعمال          |
| ۳۵ .....   | بند اول: کنترل ناپذیری                                  |
| ۳۶ .....   | بند دوم: نظارت شبیه ونزبری                              |
| ۳۷ .....   | بند سوم: ونزبری معمولی (معنای خاص)                      |
| ۳۸ .....   | بند چهارم: نظارت سختگیرانه یا نظارت شدید                |
| ۴۴ .....   | گفتار دوم: تغییر بار اثبات عقلایی بودن                  |
| ۴۴ .....   | بند اول: رویکرد قدیم                                    |
| ۴۵ .....   | بند دوم: رویکرد جدید                                    |
| <b>فصل دوم: دسته بندی تصمیمات غیرعقلایی و معیارهای تشخیص قضایی</b> |   |
| ۴۷ .....   | مبحث اول: انواع تصمیمات غیرعقلایی                       |
| ۴۸ .....   | گفتار اول: فرآیند غیرعقلایی                             |
| ۴۹ .....   | بند اول: عدم رعایت عنصر ارتباط                          |

## ۶ اصل عقلایی بودن در حقوق اداری نظام کامن لا

|   |     |
|---|-----|
| الف) ابتدای تصمیم بر ملاحظات غیرمرتبط .....                               | ۵۱  |
| ب) عدم تعادل آشکار میان ملاحظات مرتبط .....                               | ۵۵  |
| بند دوم: تصمیمات غیرعقلانی محض: تصمیمات آشکارا غیرمنطقی یا خودسرانه ..... | ۶۱  |
| بند سوم: عدم قطعیت .....  | ۶۳  |
| بند چهارم: تصمیمات مبتنی بر اشتباہ موضوعی .....                           | ۶۴  |
| گفتار دوم: نقض اصول قانون اساسی .....                                     | ۶۵  |
| بند اول: ارزش های حاکمیت قانون .....                                      | ۶۶  |
| بند دوم: اصل برابری .....   | ۶۸  |
| گفتار سوم: تصمیمات ظالمانه .....  | ۷۲  |
| بند اول: تحمیل تکلیف نابرابر .....  | ۷۳  |
| بند دوم: غیرممکن بودن اجرا .....  | ۷۳  |
| بند سوم: تأخیر .....  | ۷۴  |
| بند چهارم: تحمیل مجازات نامتناسب .....                                    | ۷۵  |
| بند پنجم: تحديد حق ها یا منافع .....                                      | ۷۶  |
| مبحث دوم: معیارهای تشخیص قضایی .....                                      | ۷۷  |
| گفتار اول: معیار عینی .....   | ۷۸  |
| گفتار دوم: معیار شخصی .....   | ۸۰  |
| <b>فصل سوم: گستره اعمال اصل عقلایی بودن</b>                               |     |
| مبحث اول: اعمال اصل عقلایی بودن نسبت به تصمیمات مجریه .....               | ۸۵  |
| گفتار اول: تصمیمات موردی .....  | ۸۶  |
| بند اول: مهاجرت و پناهندگی .....  | ۸۶  |
| بند دوم: صدور مجوز .....  | ۹۰  |
| بند سوم: تملک املاک .....   | ۹۲  |
| بند چهارم: خدمات درمانی .....   | ۹۲  |
| الف) مرحله اول(رویکرد مضيق و نزبری) .....                                 | ۹۳  |
| ب) مرحله دوم(نظرارت سختگیرانه بر دلایل و فرآيندها) .....                  | ۹۶  |
| بند پنجم : مسئولیت مدنی .....   | ۹۸  |
| گفتار دوم: قانون تفویضی .....   | ۹۹  |
| بند اول: تعریف قانون تفویضی .....   | ۱۰۰ |
| بند دوم: انواع قانون تفویضی .....   | ۱۰۱ |
| الف) مصوبات قانونی یا استاد تقنینی .....                                  | ۱۰۱ |

## ۷ فهرست مطالب

|          |   |
|----------|---|
| ۱۰۲..... | ب) آیین نامه ها   |
| ۱۰۲..... | ج) سایر مقررات (مقررات، دستورات، دستورالعمل ها و قواعد)                               |
| ۱۰۳..... | بند سوم: اعمال اصل عقلایی بودن نسبت به مقررات تفویضی                                  |
| ۱۰۳..... | (الف) تا قرن نوزدهم   |
| ۱۰۴..... | (ب) از قرن نوزدهم به بعد  |
| ۱۱۱..... | مبحث دوم: امور مصون از اصل عقلایی بودن  |
| ۱۱۴..... | گفتار اول: امور خارجی و امنیت ملی   |
| ۱۱۷..... | گفتار دوم: امور مالی  |
| ۱۲۰..... | گفتار سوم: موضوعات تخصصی و فنی  |
| ۱۲۱..... | <b>فصل چهارم: بقا یا زوال اصل عقلایی بودن در رویارویی با اصل تناسب</b>                |
| ۱۲۳..... | مبحث اول: رویکرد دادگاه های انگلستان به اصل تناسب قبل از تصویب قانون حقوق<br>بشر ۱۹۹۸ |
| ۱۲۷..... | مبحث دوم: تصویب قانون حقوق بشر ۱۹۹۸ و ورود اصل تناسب به نظام حقوقی<br>انگلستان        |
| ۱۲۸..... | گفتار اول: معیارهای اصل تناسب   |
| ۱۳۰..... | گفتار دوم: گستره اعمال اصل تناسب  |
| ۱۳۰..... | بند اول : تصمیم های ناشی از صلاحیت اختیاری  |
| ۱۳۱..... | بند دوم : مجازات ها و جریمه های مالی  |
| ۱۳۱..... | بند سوم : حق های بنیادین  |
| ۱۳۲..... | گفتار سوم: اعمال اصل تناسب در رویه قضایی انگلستان                                     |
| ۱۳۸..... | مبحث سوم: نسبت اصل عقلایی بودن و تناسب  |
| ۱۳۹..... | گفتار اول: هم پوشانی  |
| ۱۴۰..... | گفتار دوم: تفاوت  |
| ۱۴۴..... | مبحث چهارم: دیدگاه های مختلف پیرامون رابطه میان دواصل در انگلستان                     |
| ۱۴۵..... | گفتار اول: اعمال اصل تناسب به عنوان مکمل اصل عقلایی بودن                              |
| ۱۴۵..... | بند اول: دیدگاه تاگارت (رنگین کمان نظارت)   |
| ۱۴۸..... | بند دوم: دیدگاه جف کینگ   |
| ۱۴۹..... | (الف) پیش شرط های ایجاد عنوان جدید نظارتی   |
| ۱۵۰..... | (ب) فقدان مطالبه آشکار  |
| ۱۵۱..... | (ج) آثار منفی اجتماعی   |
| ۱۵۱..... | (د) مشروعیت   |
| ۱۵۲..... | بند سوم: دیدگاه هیکمن   |

## ۸ اصل عقلایی بودن در حقوق اداری نظام کامن لا

|          |  |
|----------|--|
| ۱۵۲..... | الف) اعتبار.....   |
| ۱۵۳..... | ب) مشروعيت.....  |
| ۱۵۴..... | ج) عدم قطعیت.....  |
| ۱۵۴..... | د) شفافیت و استانداردهای قانونی بودن.....                              |
| ۱۵۶..... | ه) پیامدهای ناخواسته از قبیل تضعیف حق ها.....                          |
| ۱۵۶..... | و) نامناسب بودن برای برخی پرونده ها.....                               |
| ۱۵۷..... | ز) پیچیدگی غیرقابل اجتناب.....   |
| ۱۵۸..... | ح) نقد رویکرد اتحادیه اروپا به عنوان نظام حقوقی الگو.....              |
| ۱۵۸..... | بند چهارم: دیدگاه فوردم.....   |
| ۱۵۹..... | گفتار دوم: پذیرش اصل تناسب به عنوان معیار جایگزین اصل عقلایی بودن..... |
| ۱۵۹..... | بند اول: نقد اصل عقلایی بودن.....                                      |
| ۱۶۳..... | بند دوم: ادله طرفداران اعمال عام تناسب.....                            |
| ۱۷۳..... | <b>فصل پنجم: اعمال اصل عقلایی بودن در نظام های حقوقی دیگر .....</b>    |
| ۱۷۳..... | مبحث اول: استرالیا.....  |
| ۱۷۹..... | مبحث دوم: ایرلند.....  |
| ۱۸۴..... | مبحث سوم: آفریقای جنوبی.....   |
| ۱۸۶..... | مبحث چهارم: نیوزیلند.....  |
| ۱۸۸..... | مبحث پنجم: کانادا.....   |
| ۱۸۹..... | گفتار اول: رویکرد شکلی و مفهومی.....                                   |
| ۱۹۰..... | گفتار دوم: رویکرد کارکردی .....  |
| ۱۹۱..... | بند اول: لزوم ارائه دلیل (پرونده بیکر) .....                           |
| ۱۹۳..... | بند دوم: معیارهای سه گانه .....  |
| ۱۹۳..... | (الف) معیار غیرعقلایی بودن آشکار .....                                 |
| ۱۹۴..... | (ب) معیار صحت .....  |
| ۱۹۵..... | (ج) معیار عقلایی بودن ساده .....                                       |
| ۱۹۸..... | گفتار سوم: رویکرد ضدکارکردی .....                                      |
| ۲۰۱..... | مبحث ششم: ایالات متحده آمریکا .....                                    |
| ۲۰۲..... | گفتار اول: قاعده گذاری در ایالات متحده .....                           |
| ۲۰۴..... | گفتار دوم: معیار عمل خودسرانه و نامعقول .....                          |
| ۲۰۶..... | گفتار سوم: تغییر در نگرش دادگاه ها و شکل گیری معیار سختگیرانه .....    |
| ۲۰۹..... | بند اول: ایجاد معیار نظارت سختگیرانه (پرونده اورتون پارک) .....        |
| ۲۰۹..... | بند دوم: تثبیت معیار نظارت سختگیرانه (پرونده استیت فارم ) .....        |

## ۹ فهرست مطالب

|          |  |
|----------|--|
| ۲۱۱..... | بند سوم: ارکان معیار نظارت سختگیرانه                                   |
| ۲۱۳..... | (الف) پیشینه سازی  |
| ۲۱۳..... | (ب) ارائه دلیل   |
| ۲۱۴..... | (ج) کیفیت اطلاعات  |
| ۲۱۶..... | (د) قلمرو تحقیق  |
| ۲۱۶..... | (ه) عوامل و موضوعات مرتبط  |
| ۲۱۷..... | (و) ارتباط منطقی   |
| ۲۱۷..... | گفتار چهارم: تفاوت معیار سختگیرانه آمریکایی با معیار سختگیرانه انگلیسی |
| ۲۱۹..... | فرجام  |
| ۲۲۷..... | فهرست منابع  |